

STÁJA.

k alkalmából
nek engem az
díjak mind-
m jelentését.
is!

l neve annak a
elbérnek leszá-
z írásbeli közle-
delmeit növelte
a levelezést az
a, elérte azt is,
szegényebb sor-
hatják fenn és
ni vagy baráti
na. Kérdésedet
an, miféle papi-
Bár a te küldé-
szelendők sorába
ad mégis dícsé-
magad alkotni
rínbaum Mar-

ÁG.

megyei insé-
e küldöttek:
Juliska 1 frt.,
0 kr., (Egyes
0 kr., Nagy
25 kr., Füzy

kegyes ada-
orgó bácsi.

thenae m-épület.
Budapesten.

43 Not

KIS LAP

SZEGÉNY KIS LÁNY AZ ERDŐBEN. (Lásd a 267. lapon.)

PUTNEY VÁRA KEDVENCZE.

(Elbeszélés képekkel.)

A »Sastoll« és az »Ezüst barlang« szerzőjétől.

(Vége.)

FORTÉLYOS vén katona lopvalappangva közeledett a füst irányában. A legélesebb figyelemmel sem lehetett volna lépeteinek legkisebb nesztét is venni. De még látni sem lehetett, hol-merre jár. Egyegy vastag fa mögül földön csuszva kúszott a másik vastag fához vagy valamely sűrű bokorhoz, s eljutott olyan helyre, honnan jól láthatott az indiánusokra. Csak egy pillantást vetett oda, aztán ismét lopva vissza sietett Vilihez.

— Jól sejtettem, itt van Katicza a vörös-bőrűek kezében.

Vili majd felordított, de Tamás föl-emelte figyelmeztetőleg a kezét.

— Csitt! Semmi oktalanság. Nincs is valami nagy baj. Csak két vörös-bőrű van ott, azok is csöndesen vannak; nem gyanítanak semmi veszedelmet.

Még ekkor nem érkezett oda a harmadik, boszu-szomjas vörös-bőrű. Tamás egészen nyugodtan csinálta meg a hadi tervét.

Mikor arra a helyre jutottak, ahonnan látni lehetett Katiczát és a két vörös-bőrűt, Tamás halkán így szólt Vilihez:

— Ha egy oldalról támadunk, az történhetik meg, hogy a semmiháziak egyike, ha nem sebesül meg nagyon, fölkapja a kicsikét és odább áll vele. Tehát két oldalról kell támadnunk. Először én lövök és bizom benne, hogy leteritem az egyi-

ket. Akkor nem lesz időm, hogy megtöltssem a puskámat oly gyorsan, hogy a másik el ne futhasson. Futni fog az ellenkező irányban. Onnan te fogsz löni. Jól jegyezd meg a helyet, hol vannak, és most kerüdj erre jobbra, aztán menj odáig, ahol éppen szemben leszel velem. Tudod utánozni a rigó-fittyöt?

— Nagyon jól.

— Tehát amint helyre értél, jelt adsz nekem. Aztán vársz, amíg én lövök. Most indulj és vigyázz!

A legfurfangosabb vén róka sem osont volna ügyesebben odább a bokrok közt, mint Vili. Tudta, hogy hugocskája megmentéséről van szó. Minden ügyességét fölhasználta és el is jutott kijelölt helyére anélkül, hogy a vörös-bőrűek valami neszt hallottak volna. A jelt is megadta és várt.

Alig adta meg a jelt, olyat látott, amire épp úgy nem volt elkészülve, mint amott szemben az öreg Tamás. Éppen ekkor rohant elő a sűrüségből a harmadik vörös-bőrű, a sebesült, s mint tudjuk, bősziült boszu-vágyában Katiczán akarta kitölteni a dühét.

Vilinek megdobbant a szíve. Jól látott mindent, nem lehetett kétsége, hogy az ádáz vörös-bőrű mit akar. Bizonyosan látja Tamás is, és rögtön lelövi.

Látta is Tamás és nem is habozott. Fölemelte puskáját.

— Ohó, te vörös ördög! dörmögé; azt a kicsikét nem azért neveltük fel, hogy agyonüsd.

Czélzott és — a puska kakasa csatant, de a lövés nem dördült el. Csütörtököt mondott.

...m, hogy meg-
gyorsan, hogy
Futni fog az
... te fogsz löni.
... hol vannak,
... aztán menj
... leszel velem.
... työt?

...értél, jelt adsz
...ig én lövök.

...óka sem osont
...bokrok közt.
...gocskája meg-
...en ügyességét
...t kijelölt he-
...s-bőrűek va-
...a. A jelt is

...olyat látott,
...készülve, mint
...Tamás. Éppen
...ségéből a har-
...esült, s mint
...ában Katiczán

...zive. Jól látott
...sége, hogy az
...c. Bizonyosan
...lelővi.

...m is habozott.
...dörmögé; azt
...ltük fel, hogy

...kakasa csat-
...ilt el. Csütör-

Az öreg Tamás szinte kővé meredt. Sok nehéz pillanatot élt át életében, sokszor volt veszedelemben, sokszor köllött olyankor mentő eszközt találni, mikor már minden elveszettnek látszott; de még soha sem esett kétségbe, mindig tudott magán segíteni. De most — kétségbe esett, most nincs segítség. Az a vérszomjas vad-ember már emeli a gyilkos baltáját a kis leányra... újra tölteni a puskát időbe kerül, még előbb meg is kell vizsgálni, hol a hiba, mért nem süil el. Mire még egyszer lő, régen vége Katiczának. Még azzal sem menti meg, ha kirohan rejtekéből, hogy birokra szálljon a gonoszokkal; mire oda ér, már megtörtént a véres szörnyű tett.

Nem csoda, ha szinte megfagyott a vér a jó Tamás ereiben. Most mindjárt látnia kell, miként mészárolják le azt a kedves kicsikét, aki az ő hibája miatt került el a biztos szülei háztól s akit fárasztó kutatás után itt most megtalált, csak azért, hogy szemei előtt lássa elveszni.

— Ha meg nem menthetem, legalább megboszulom!

S vadul fölordítva, előrántotta hatalmas vadászkését és kirohant a bokor mögül, minden reménye nélkül annak, hogy a kis leányt megmenthesse.

Ezalatt amott szemben Vili a bokor mögött nem kevésbé izgatottan állt és várta, mit köll tennie. Látta a bős vörös-bőrű szándékát és lövésre emelte a puskáját.

— Ráismerek... ez ugyan-az a vörös-bőrű, akit egyszer már megsebesítettem, mikor Tamásra lesett rá. Mit akar a

gonosz? Katiczát fenyegeti... Tamás bizonyosan látja... reá kell biznom. ő biztosabban lő... bizonyosan mindjárt leteríti.

Ekkor a másik két vörös-bőrű még próbálgatta, hogy lebeszélje a dühöngőt a kis fehér leányka megöléséről. De ez csak néhány másodpercig tartott. Vili látta, hogy a sebesült vad-ember csak még inkább dühöng, félre löki társait.

— Már bizonyos, hogy meg akarja ölni Katiczát, gondolá Vili lázasan dobogó szívvel. Miért nem lő Tamás? Ha még egy pillanatig késik, én lövök.

Az a válságos, utolsó pillanat elmúlt és Tamás nem lött. A vörös-bőrű már emelte a baltáját, másik kezével pedig meg akarta ragadni Katiczát, ki rémülten sikoltott fel. Vili látta, hogy most már nincs ideje habozásra. Még egy szempillantás és Katiczának vége.

— Tovább nem várhatok, meg kell mentenem testvéremet!

Tudta, hogy ezen a lövésen függ minden. Hirtelen leküzdötte nagy izgatottságát, biztos kézzel, nyugodtan emelte föl a puskát, jól célzott és lött.

Egy pillanatra behunyta a szemét és nem mert föltekinteni. Talált-e? Mert attól függ, hogy a vérszomjas vad-ember halt-e meg vagy Katicza.

De aztán mégis csak oda nézett. S Katicza most is ott állt, a vörös-bőrű pedig elterülve feküdt a földön. A golyó jól volt célzóva.

És éppen abban a pillanatban, mikor a lövés dördült, a másik oldalról haragos ordítással, kezében a villogó kést magasra tartva, tört elő a kétségbe esett

Tamás a bokrok mögül és rohant a vörös-bőrűek felé.

Az a két vörös-bőrű, aki néhány lépéssel hátrább állva nézte, miként ront harmadik társuk a kis fehér leánykára, egyszerre csak nagyot ámult és rémült. Hirtelenében és nekik egészen váratlanul nagyon más valami történt, mint amire ők számítottak. Ha eleinte másra szánták is a kis leányt, azért ők is vad gyönyörűséggel várták, hogy társuk miképen fogja lemészárolni. S íme: e helyett lövés dördül egyik oldalról s társuk holtan terül el; a másik oldalról meg bőszen ordítással rohan elő villogó fegyverrel egy fehér harcos.

A vörös-bőrűek nem voltak félénk leányok, de már ennek a fele sem volt tréfa. Egyik oldalról lövöldözés, a másik oldalról roham-támadás — itt mindjárt nagy baj lesz. Azt köllött hinniök, hogy itt a várbeli katonaság ütött rajtok, bizonyosan egész csapat. Nem gondoltak ők többé se Katiczára, se védekezésre, hanem futottak hanyatt-homlok a legközelebbi sűrű bokor felé és úgy eliramodtak, hogy talán a puska-golyó sem érte volna őket utól. Csak arra törekedtek, hogy mentül előbb és mentül messzibbre juthassanak és haza menekülhessenek azzal a hírrel, hogy a kirándulás bizony rosszul sikerült, azok a fehérek nagyon résen állanak, nem lehet velök boldogulni.

Minden-félére gondoltak, csak arra nem, hogy biz' őket nem üldözi senki.

Tamás, amint végső kétségbe-esésben kirohant a bokorból a vadak ellen, futtában hallotta a lövést, látta is a vér-

szomjas vörös-bőrű összerogyását. Persze, mindjárt tudta, hányadán van a dolog.

— Jól van, fiam; legény vagy a talpadon! kiáltá ujjongó örömmel. Mindent jóvá tettél!

Mire oda ért Katiczához, a másik két vörös-bőrű már messze futott, csak Katicza maga állt ott.

A szegény kicsike bizony ugyancsak meg volt rémülve és zavarodva. Már alig tudta, mit gondoljon, mitől remegjen... az imént az a rettenetes vadember akarja agyon-sujtani... aztán lövést hall, ordítás hangzik, a vadember földre bukik, a következő pillanatban pedig valaki fölkapja őt, magasra emeli és úgy magához szoritja, hogy majd megfojtja.

— Te csunya, te rossz leány te! Hát így kell neki indulni az erdőnek, he? Elszökni? Éjjel a vadonban kóborolni?

— Tamás bácsi! Ni, Tamás bácsi! kiáltá Katicza ujjongva. Most már minden jól van.

És együgyü kis fejével valóban mindjárt teljesen megnyugodott. Mert az természetes, hogy ha Tamás bácsinak a karjaiban van, akkor már minden jól van.

— Ugy, most már minden jól van, te kis gonosz? szólta a vén katona. Megállj csak, majd kikapod a magadét, csak kerülj a mamád elé.

— Oh, mamácskától nem félek, ő meg fog nekem bocsátani, mert tudja, hogy Tamás bácsi a vétkes.

— Ugy? Talán bizony még én kapok büntetést, te kis hamis!

(Folytatása 262. lapon.)

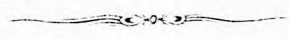
73 Kot

ERZSIKE.

ANNA szelíd, Emma serény;
 Ilka szőfopádó, szerény;
 Mariska vilám, s kis Boreca
 Anyó testvérít gondozza.

De mi külön-külön dísz van
 Az egyikben s a másikban:
 Azt mind összegyűjtve szépen
 Megtalálom Erzsikében.

gyását. Persze,
 van a dolog.
 ny vagy a tal-
 mmmel. Mindent
 ihoz, a másik
 ze futott, csak
 ny ugyancsak
 avarodva. Már
 , mitől remeg-
 rettenetes vad-
 cani . . . aztán
 ik, a vad-ember
 zó pillanatban
 magasra emeli
 hogy majd meg-
 z leány te! Hát
 erdőnek, he?
 ban kóborolni?
 Tamás bácsi!
 Most már min-
 l valóban mind-
 dott. Mert az
 más bácsinak a
 ár minden jól
 minden jól van,
 én katona. Meg-
 a magadét, csak
 nem félek, ő
 ni, mert tudja,
 kes.
 y még én kapok
 lapon.)

(Folytatás a 260. laphoz.)

— Oh nem! Majd megmondom, hogy Tamás bácsi mentett ám meg a csuf vad-emberektől.

— Csakhogy az nem igaz ám, legalább nem egészen. Van itt még más valaki is.

Azt a más valakit még nem lehetett látni. Tamás szinte csodálkozott is, hogy Vili nem rohan elő. Ennek pedig igen egyszerű oka volt. A derék Vili nem volt ám még olyan edzett, kemény vitéz, mint a vén Tamás; mikor azt a döntő lövést tette, úgy érezte, mintha a saját életét vagy halálát döntené el. És mikor látta, hogy szerencsésen lőtt, annyira erőt vett rajta az örvendező izgalom, hogy valósággal bele kábult. Szinte hinni sem tudta és az örömtől reszketve lero-gyott a földre.

De Tamás tudta, honnan jött a lövés, hol köll rejtőznie Vilinek. Vitte tehát nagy léptekkel Katiczát, és mikor már megpillantotta Vilit, letette a kis leányt és rámutatott:

— Ott van, aki megmentett.

— Vili! Vili! Jaj de jó, hogy te is itt vagy!

Tárt karokkal futott feléje s Vili is tárt karokkal, kaczagva és ujongva fogadta, még azon módon ott ülve a földön. (Lásd a képet a 264. és 265. lapon.) A két testvér össze ölelkezett és jó ideig örvendezett egymásnak, míg a vén Tamás néhány lépésnyiről talán még nagyobb gyönyörűséggel nézte.

Mikor már jól kiörvendezték magukat, Vili tréfás fenyegetőzéssel szólt:

— No, most az egyszer eljöttünk érted, te kis csavargó. De ha még egyszer

világgá indulsz, ott hagyunk a vörös-bőrűek kezében.

— Hiszen én nem indultam világgá, nem is a vörös-bőrűek közé, hanem haza. Gondoltam, hogy mamáék nagyon haragsznak, amiért nem tértem idején haza.

— Igaz is. De ha már idején nem jöhettél, meg köllött volna szépen várnod, amíg érted megyek vagy pedig Tamás bácsi haza kísér.

— Oh, Tamás bácsi akár egy hétig sem eresztett volna haza.

Az öreg katona nagyot nevetett.

— No, ebben meglehet, hogy igazad van. És hiába jött is volna érted Vili barátom... becsuktuk volna a kaput az orra előtt. De most már arra kell gondolnunk, hogy mégis csak haza juss. Előbb azonban falatozzunk egy kicsit, mert bizony eleget sétáltunk.

Ennek a szónak Katicza örült legjobban, mert ugyancsak éhes volt. Lehevertek egy vastag fa tövébe. Tamás elővette az elemőzsiás tarisznyát, melyet mindig magával vitt az erdőbe, aztán jóízűen falatoztak. Ezalatt pedig Tamás a puskáját is rendbe hozta, miután kifürkészte, hol volt a hiba, hogy el nem sült, mikor leginkább kellett volna.

— Most már egyelőre nem igen lesz ugyan szükség reá, de jobb, ha rendben van, mondá.

— Hátha még utunkba akadnak ezek a vörös-bőrű semmiháziak? szólt Vili.

— Attól nincs mit tartanunk. Ismerem én őket jól. Ha egyszer megriadtak, meg sem állnak hazáig. Kevesen vannak, azért jártak csak úgy bujkálva, s lesték, nem akadnának-e valahol könnyü szerrel

prédára. De most már tudják, hogy föl vannak fedezve és bizonyosan azt hiszik, hogy az egész várbeli katonaság itt czirkál az erdőben. Igazi harcra pedig nincsenek elkészülve.

Tamásnak igaza volt. Amint megindultak haza felé, vigyáztak ugyan, de többé semmi gyanusat sem találtak. Szapora gyaloglás után végre eljutottak a folyónak ahhoz a partjához, ahol a csónakok szoktak lenni; de most egy sem volt.

— Oh, most hogy jutunk haza!... a csónakot eloldottam s mikor kiugrottam belőle, elszótt! szólt Katicza.

— Hát bizony most nem juthatunk át a tulsó partra, szólt Tamás. Megint csak hozzánk kell jönnöd a várba, amíg új csónakot rovunk össze.

— Oh nem, van itt még csónak, szólt Vili. Azt hiszem, hogy a megszeppent vörös-bőrűek nem igen gondoltak rá, hogy megmentsek.

Egy kis darabon még följebb ment és csakugyan ott találta az indiánus csónakot, melyben kora hajnalban átvezett. Ezzel aztán kényelmesen áteveztek és tovább mehettek Viliék háza felé. Az öreg Tamás egy kissé zavartnak látszott, de aztán megint csak a vállait vonogatta s így dörmögött:

— Már hiába, el köll viselnem, ha György barátom haragosan fogad is. Nem tagadhatom, én voltam az oka.

— De jóvá is tette, Tamás bácsi, szólt Vili vidáman. Másképp bizony soha sem kaptuk volna vissza Katiczát.

Igy aztán megnyugodott és vidáman nyitottak be a házba. Ott persze a szü-

lők még semmit sem tudtak, hogy Katicza milyen veszedelmeken ment keresztül. Azt hitték, hogy Vilivel együtt még ott mulat a várban. Mert a csónakuk elveszvéen, semmi hirt sem kaphattak a felől, mi történt a folyó tulsó partján. Csak most, mikor Katicza már szerencsésen haza került, most tudtak meg mindent. De már nem igen ijedezhettek, hiszen már szerencsésen túl voltak minden bajon.

— Ezuttal, hála Istennek, jól végződött, szólt Katicza atyja; de hát máskor nagyobb baj eshetnék. Azért hát alkudjunk meg, Tamás barátom. Ezentul minden héten egy napra elviheted ezt a kis hamis leányt, de úgy, hogy másnap biztosan haza hozod.

— Ugy lesz, katona-szavamra mondom! Már látom, szeretetből sem jó görbe uton járni. S akkor legalább nem fog eszébe jutni ennek a kis nyugtalan portékának, hogy egymaga induljon neki a vadonnak.

Erre Katiczának semmikép sem volt többé kedve, tökéletesen beérte azzal az éjjeli kalanddal és a vörös-bőrűekkel való találkozással. Megértette, hogy nem mindig volna Vili közel a mentő golyóval.

Ekkép aztán megint a régi barátságban éltek a várbeliek és Katiczáék. S amint az évek multak, meg is változott a tájék. Sok új gazda telepedett ott le, egész város támadt a György gazda háza mellett, a várhoz országutat építettek, a folyóra hidat vetettek, a nagy erdőt kiirtották, fölszántották. A vörös-bőrűek látták, hogy itt a fehérek már nagyon elha-

talmasodtak, nem lehet ellenök semmit tenni; inkább el is hagyták tehát végkép az egész tájat s többé senkinek sem volt itt olyan veszedelmes kalandja, mint akkoriban Katiczának.

F E N É K I G !

(Képpel a 266. lapon.)

Nincs annál kellemesebb állapot, mintha az ember egészen a maga kedve szerint teheti, ami neki tetszik. Gusztika is így vélekedett, és csak azt sajnálta, hogy ő ritkán lehet ilyen kellemetes állapotban.

Majd mindig ott alkalmatlankodott valaki a közelében és mind-untalan ezt hallotta:

— Gusztika! Oda nem szabad menni! Gusztika! Ahhoz nem szabad hozzá nyulni!

Hát nem boszantó ez? Másnak szabad, neki nem! És mindig éppen az nem szabad, amit legjobban szeretne.

De legkiváltképen akkor, midőn valami jóféle harapni valóról, csemegéről van szó. No, már azt senki sem bizonyítja be, hogy nem valóságos rettenetes kegyetlenség, ami ilyenkor vele történik.

— Ne nyulj hozzá! Majd kapsz, ha rád kerül a sor.

Hiszen igaz, hogy kap. De mennyit?

Minél jobb valami, annál kevesebbet. Éppen mikor javában eszegetné, akkor már elfogyott. És ha kér, a mama csak

ritkán toldja meg egy csipetnyivel; legtöbbször azt feleli:

— Elég volt.

Mintha azt a mama tudhatná, elég volt-e. Az már csak világos, hogy Gusztika jobban tudja, elég volt-e vagy sem.

legsomorubb állapotban is egyszer csak beüt a jó szerencse. Beütött Gusztikánál is. Éppen most elérte régi vágyát, egyszer már kedvére gazdálkodhatik a jóban.

Ugy esett az a jó szerencse, hogy egy szép tavaszi napon délután: apa, mama, de még a cselédek is mind odakünn foglalatoskodtak a kertben, udvaron. Ott sétálgatott Gusztika is, de megunta, és bement a házba, hogy majd előkeresi valamelyik játékszerét. Hát amint a konyha mellett elhaladt, nyitva találja az ajtót.

— Most akár be is mehetnék! Nincs itt az a kiállhatatlan vén Zsuzsa, aki mindig kikergeti a konyhából.

Mivel bemehetett, be is ment. Körülnézett és eleinte nem látott semmi érdekeset. A tüzhely hideg volt, az edények a polczon — éppenséggel semmibe sem lehetett ott bele fogni. Már odább is akart állni, mikor hirtelen fölragyogott a szeme.

— Azt az üveget ott a polczon ismerem. Abban van az a jó barackz-iz . . . mindig csak olyan keveset adnak belőle. Most megkóstolhatnám.

De az ő szavára nem hederitene, ő nem teheti, ami neki tetszik.

Ámde semmi sem tart örökké és a

A polcz nem volt nagyon magason; és ha Gusztika kicsiny volt is, tudott ő segíteni magán. Csak ügyesnek köll

lenni. Oda tolta a széket, fölkapaszkodott és igen jól elérte azt a remek üveget. Igen, csakugyan a barack-izes üveg volt.

— No, most legalább kedvemre kóstolhatom, senki sem fog akadékoskodni.

Letelepedett a földre és hozzá látott. Kanala nem volt, de az nem is okvetlenül szükséges. Sűrű a barack-iz, ki lehet azt markolászni amugy ujjal is.

— Jaj de jó! És nekem ebből mindig csak oly kevés jutott! Pedig mennyi van itt az üvegben! Így már szeretem, ha nem háborgatnak.

Nem is háborgatta senki. És így Gusztika végre valahára egészen kedvére cselekedhetett. Meg is tette egészen addig, míg az üvegnek a fenekére nem jutott.

— Nincs több. No, most az egyszer éppen elég volt.

Egy kis aggodalma mégis támadt. Ha valamiképp megtudják... abból bizony baj lehet.

— Csakhogy nem fogják ám megtudni! Ohó, van nekem eszem! Az üveget vissza teszem... ma nem fogják keresni... és holnap már nem fogják megtudhatni, hogy itt voltam. A kezemet megmosom... aztán a kis ajtón kimegyek a kertbe.

Ezt mind meg is cselekedte és nagyon meg volt elégedve ezzel a mai nappal,

mely olyan jó szerencsééhez juttatta. Arra pedig lesz ám gondja, hogy el ne árulja magát.

És nem is tette. Csak azt nem szeretete, hogy amint ott sétálgatott a kertben, kevés idő múlva olyan furcsa borzongást érzett, mintha fáznék; pedig szép enyhe idő volt. Nem sokára meg mintha nagyon is melegre fordult volna az idő... olyan hősége lett, hogy szinte a veríték is ellepte. Aztán kábult lett a

feje és legjobban szeretete volna, ha mindjárt ott a földre lefekhetné. És amint egyszer a mama közelében ámulogott, ez meglepetve szólt:

— Mi a bajod, Gusztika?

— Nekem? Se... se... semmi... se, kedves mama.

— De igen, bajod van. Egészen

sápadt vagy. Hol fáj?

— Nem fáj... nincs nekem semmi bajom...

De a mama ezt már mégis csak jobban tudta.

— Le köll fekiüdnöd... Zsuzsi, szaladj az orvos urért!

Ezt Gusztika már éppen nem szeretete. Az öreg doktor bácsi olyan kandi, anyyi-félét kérdez és olyan kellemetlen dolgokat parancsol. De akár szeretete, akár nem, már megint nem az történt,

FENÉKIG.

ami neki tetszett. Bedugták az ágyba és az öreg doktor bácsi elkezdte tapogatni, vizsgálgatni, kérdezgetni. Leginkább arra volt kíváncsi, hogy mit evett ma Gusztika? Csakhogy Gusztika is ravasz volt ám.

— A mama jobban tudja, mondá.

És hozzá gondolta:

— Kérdezhetsz ám, amennyit akarsz, a baraczk-izt mégsem fogjátok megtudni.

Az öreg doktor aztán nem igen kérdezősködött tovább, hanem igen kereken kimondta:

— Okvetlenül torkoskodott és nagyon megrontotta magát. No, majd segítünk a bajon, de megfekszi néhány napig, és aztán sovány kosztra fogjuk még egy ideig. Hanem mégis jó volna tudnom, mi ártott meg neki.

A mama el sem tudta képzelni. Gusztika pedig nem vallott s még betegen is titkos diadallal gondolt rá, hogy rajta ki nem fognak. De éppen ekkor nyitott be Zsuzsika és hozta az üres lekváros üveget.

— Itt van ni! Ezt ette meg fenéig!

Hát csak kisült mégis! Ez borzasztó!

De még borzasztóbb volt aztán, ami következett. Először is az, hogy igazán nagyon beteg lett: rettentő láz, fejfájás gyötörte. Bizonny az a baraczk-iz talán nem is érte föl ezzel aszenvedéssel. Azután meg, mikor jobbacskán lett, következett a böjtölés. Testvérei mindenféle jó csemegét kaptak, neki nem jutott semmiből. Mennyivel jobb nekik! Egésségesek is és mindennap van részök valami jóban.

Mire fölgyógyult, másképp gondolkozott Gusztika.

— Mégis csak jobb lesz az, ha nem azt cselekszem, ami nekem tetszik, hanem amit a mama rendel. Ez nem jár böjttel és betegséggel.

**SZEGÉNY KIS LÁNY
AZ ERDŐBEN.**

(Képpel a czimlapon.)

U*J tavasz van a világon,
Fakad a lomb bokron, fákon;
Virág a rügyből kipattan,
Ibolya a völgy-katlanban
Szerte kéklik, s illat-árja
Az egész völgyet bejárja;
Az egész völgyet bejárja:
Madár füttjen, lepke lebeg —
Vidámodnak az emberek.
Csak én magam szomorkodom.
Jó anyámról gondolkodom;
Annyi bűja, baja, gondja,
S betegen az ágyat nyomja.
Élő erdő holt fiait,
Zöldelő fák roncs galyait
Gyűjtögetem, szedegetem,
S lassan haza emelgetem;
Majd velök ott tüzet rakok —
S ha egy darab huskát kapok:
Leveskét főzök belőle —
Tán egy jó szív majd csak akad;
Hisz' a boldogtalanokat
Védelmezi nagy e világ Teremtője!*

AZ ARANY-CSINÁLÓ MESTER.

— Példázatos história négy képen. —

— Irr az irás a kezemben, meg van fejtve a titok. Most ne vess már, ha úgy tetszik, kedves gunyolódó öreg szomszédom. Haha! Csufoltál mindig, hogy bolondságot művelek, mikor régi híres bűvészek műveiben buvárokodom. De holnap már nem fogsz csufolui, ha megtudod, hogy megtaláltam az arany-csinálás titkát, dusabb leszek a királynál. Nem köll nehéz munkával földalatti bányából elő-

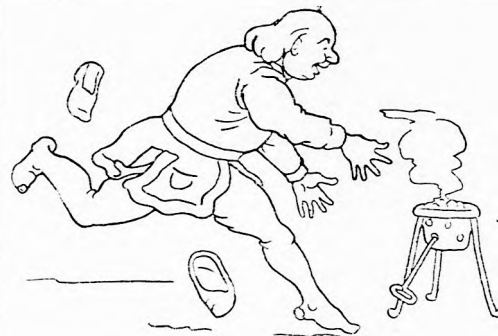
kaparni a drága aranyat ... itt ez a titkos por ... meg ez a titkos por, ezeket jól össze keverem. izzó tűzön megolvasz-

tom és kész a drága arany kincs. Annyit csinállok, amennyit csak akarok.

Csufoltatok, hogy nem jó helyen keresem az aranyat. Nem hittétek, hogy én vagyok a tudós mester. Nevetitek, hogy házamba becsorog az eső ... No, majd nem gunyoljátok a fényes palotámat! ... csufoltátok, hogy parlagon hever a földem, csak dudvát terem; majd bevetem akkor csupa drága gyönggyel; gunyoltatok, hogy lovaim sovány gebék, felfordulnak az éhségből, mert amíg én az aranyat keresem, nekik csak szalmát adok. Majd irigykedtek, ha fényes hintón hat ló röpit, s belátjátok, hogy nem hiába kutattgattam annyi évig kitartóan a nagy titkot. Csakhogy nektek el nem árulom, ti csak keressétek nehéz fáradsággal sovány kenyereteket.

Igy ni! ... kész a keverék. Most felszítom a parazsat, hogy izzó tűzes legyen. Rá öntöm a keveréket s egy-két perc múlva kész az első font arany. De előbb jól becsukom az ajtót, rám ne lessen valaki. Enyém marad a titok.

Már sistereg a parázs. Olvad már a szín-arany. Gyorsan hozzá, hadd gyönyörködjem benne, mint terem a rég várt kincs! Nagyon gőzöl ... annál jobb, így lesz a hitvány semmi porból csupa drága arany annak a kezében, aki föl-kutatatta a régmúlt századok nagy bűvészeinek titkát. Félre kalap, félre papucs, nem érek rá, hogy fölszedjelek! Ha lehulltatok, most a fő az aranyom.

Gyönyörűen olvad az én jeles keverékem ... ni, hogy szerzeg ... ni, hogy pattog ... most már bizonyosan mindjárt kész. Nini ... nono ... mi ez?

Jaj! Oh jajajaj! Mi történik velem? .. Repülök! Ágyu dördült vagy tűzhányó tört ki alattam? .. jajaj! Fölvisz a felhőkbe

ad már a
gyönyör-
rég várt
jobb, így
ól csupa
n, aki föl-
agy bűvé-
re papucs.
Ha lehull-

es keveré-
ni, hogy
mindjárt
?

velem? ..
tűzhányó
a felhőkbe

és ha onnan lepottyanak, nyakam-lábam izzé-porrá török... Végem van. Jaj!

No, szerencse, hogy csak a tetőig vitt ez a szörnyű robbanás... így is nagy volt a zuhanás, csak épp hogy csontom nem törött. Már csak újra lábra állok, papucsomba is bebujok. Nézzünk szét, mi történt itt? Darabokra törve minden és aranynak semmi nyoma. Az a titkos ócska irás valami gonosz tréfa volt... s én elhittem, csuffá lettem. Most nevet majd igazán még a vén szomszéd!

Igaza is lesz, ha nevet. Minek hittem bolondságot? De már most aztán elég is volt. Nem keresem többé fonák uton a kincset, mert úgy látom, nem lehet ezt oktalan bűvészkedéssel elő teremteni. Vissza térek a munkához, megművelem földemet, szántok, vetek; házam, lovam rendben lesz, és ha lesz bő aratásom, erszényemben biztosan megterem, amit eddig hiába kutattam: szorgalmas munkám jutalmául a megérdemelt kincs. Igaza van a vén szomszédnak: aranyat csak munka ad.

KÉPEK

a görög történelemből.

I. Leonidás.

440 évvel Krisztus születése előtt, abban az időben, midőn a görögök és a perzsák egymással háboruskodtak, történt az, amit el akarok mondani.

Nagy félelem vett erőt a görögökön. Xerxes perzsa király jövetele okozta félelmöket. Ez roppant sereggel és számtalan hadi-hajóval közeledett, hogy megtorolja a vereséget, melyet atyja, Hippiás, tíz évvel előbb a görögöktől szenvedett.

Egyedül Leonidás, Sparta-állam hős lelkű királya nem félt: harsogó hangja harczra szólította katonáit.

A perzsák már a thermopylaei hegy-szorosig nyomultak.

Leonidás lángoló szavai annyira fölbátoriták a görögöket, hogy nem féltek már a perzsákkal harczra kelni, nem féltek a haláltól sem.

Mikor látták, hogy királyuk lovára veti magát s kivont karddal rohan előre, lelkesülten követték a spártai katonák, kik 300-an voltak s velök tartott még pár ezer más görög. Egyedül a hazadicsó képe lebegett szemök előtt és félelem nélkül nézték a perzsák fénylő lándzsáinak beláthatlan erdején végig. A perzsák kétszázezernél többen voltak.

A thermopylaei szoros aztán rettentő küzdelemnek lett színhelye. Egyfelől az óriási perzsa hadat a nagyravágyás és vérszomj vezette, másfelől a maroknyi görög sereget a hazaszeretet. A görögök oly vitézül harcoltak, hogy már majdnem biztos volt a győzelmük. A perzsák csüggedni kezdtek, Xerxesnek ostorral

köllött hadait a hegyszorosba hajtani. De a végzet mégis úgy akarta, hogy a perzsák győzzenek.

Egy elvetemedett, gyáva görög katona, Efiáltes, átszökött az ellenséges táborba és pénzért megmutatta a perzsáknak az egyetlen rejtett utat, melyen a görögök-höz hozzá lehet férkőzni. Miután Efiáltes megkapta az árulásáért kikötött pénz-összeget, maguk a perzsák is megvetéssel fordultak el a haza-árulótól. De az árulásnak hasznát vették, a győzelmüknek előre ujjongva rontottak a rejtett uton előre és rajta ütötték a kis számu görögök táborára. Most már könnyű volt a milliányi vad perzsa hadnak a maroknyi hős görög harczost lemészárolni.

Leonidas látta, hogy itt a győzelem már lehetetlen. Elbocsátá katonáit, kivéve a háromszáz spártait és 700 tesbiabélit. Ekkor még egyszer fölhangzott ajkairól a csatakiáltás: »Bajtársaim, küzdjünk mindhalálig!«

S valóban, utolsó csepp vérökig küzdöttek, harczoltak, végső erejüket megfeszítve és egytől-egyig mind elhullottak: a spártai király Leonidas, a 300 spártai hős és a vitéz tesbiabéliek. De a perzsákból is sok ezren maradtak holtan a csatatéren.

A haza-szeretetnek ez a véres, dicső napja eltörölhetetlen betűkkel van a történelemben följegyezve, s a hősök szent emléke mindenkoron fönn fog maradni és tiszteletben fog élni a hazájakat szerető emberek előtt.

Tanuljuk meg a spártaiaktól, hogyan kell hazánkat szeretni!

II. Szokratesz halála.

Amennyire emelkedett Görögország fennállása első századaiban, főleg mívelt-sége és a nép jó erkölcei által, azon mértékben hanyatlott nagysága a perzsa háboruk után. Ez időben terjedt el a görögök közt az erkölcsi romlás. Fájdalom, a görög ifjak szeméből nem szikázott többé bátorság és nemes büszkeség; elhanyagolták a tudományokat s hitvány élvezetekbe merültek. És mert ők elhagyták Istent, az Ur is elhagyta őket. A szomszéd népek nem becsülték, nem tisztelték többé a görögöket, kiknek hatalma és ereje napról-napra fogyatkozott.

Ebben az általános romlottságban is megmaradt egy ember igaznak: a bölcs Szokratesz. Egyszerű athénei szobrásznak a fia volt. Legkedvesebb multságát abban találta, ha lelkes ifjakkal társaloghatott s őket jóra oktathatta. Igaz és nemes beszéde sok embert jó utra térített.

De éppen, mert oly nemes és igaz volt, sok irigye és ellensége támadt, kik azzal vádolták, hogy az isteneket elárulja. Elfogták és tömlöczbe vetették, sőt végre halálra is ítélték. Méreg-pohár által kellett elvesznie.

Éppen lemenőben volt a nap, midőn földalatti szűk börtönben végső óráját élte a nagy Szokratesz. Szomoruan lövelte be bucsu-sugarait a nap a tömlöcz vasrácsos ablakán, mintha vigasztalni akarná, mondani akarná: »Ha az emberek elhagytak is, van aki magasabban áll az emberknél és nem hagyott el.« Szokratesz tán

NYELVTÖRŐ.

— *Ügyes kis gyermekek számára.* —Össze gyűjtötte **Béla bácsi.**

Meguntam a gyönyörű Győrnek gyöngy
várában laktamat, mert a Duna, Rába,
Rábca rákja rágt a lábamat.

*

Elösmerés a legeslegmegvesztegethe-
tetlenebbeknek!

*

Gyönyörű gömbölyű gyömbérgyökér
örökös örömöm.

*

Vala Váli Vili Vácot? Váli Vili
Vácott vala.

*

Hé, hó! Hol vagy holló? Hat hete
hó hull.

*

Kis süts mit sütsz? Rozs-lisztből
rozs-laskát sütsz?

*

Pipakupak, papi kapu, pipi kupa, kakuk
papa, kuka pap.

A MADARAK

TAVASZI KIÁLTVÁNYA.

Magyarország összes madárserege ez évi Hus-
vét-vasárnapján tartott első ünnepies nagy-gyü-
lésén a következő kérelmet bocsátotta ki:

»Vissza térve messze, idegen földről kedves
régii hazánkba s vissza költözve erdei és mezei,
lápos és tóparti, városi lakunkba, újra békés
és boldog családi életre készülünk. Minket és
leendő fiainkat az emberek hathatós védelmébe
ajáljuk s bizton reméljük, hogy öregje-fiatálja,
apraja-nagyja életünknek kegyelmez, sérelmet
nem követ el rajtunk s a szabadság drága
kincsétől nem foszt meg minket. Különösen
esedezünk, hogy az annyi fáradsággal rakott
fészkeinket megkíméljék, tojásainkat el ne ve-
gyék, fiókjainkat ápolásunk alól ki ne vonják
s velünk mindig baráti szívvvel bánjanak.

Hálás viszonzásul vig ugránozásunkkal, rep-
kedéssel, füttyszóval, énekekkel és csevegéssel

mulatságot szerzünk kedves barátainknak s a
fákon és cserjéken, bokrokon és növényeken,
mezőkön s a rajtuk legelésző házi állatokon
garázdálkodó élősdí rovarok pusztításával hozzá
járulunk erdő, mező, kert és liget viruló álla-
potához s Isten szép világa s pompás alkotásai
fölött érzett gyönyör növeléséhez.»

Kelt Erdőligeten, 1892. Husvétkor.

A gyűlés nevében a megbízottak:

Gólya — Pacsirta — Fülemlile — Fecske.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Sch. J. A verset, mint gyarlóságot, nem
közölhettem. — **Ehrlich Juliska.** Már többször
megüzentem, hogy leveleidet *Forgó bácsi* és ne
más nevére küldjed. — **Magassy Sarolta.**
Csakhogy kiláboltál a sulyos bajból! Hajad
majd csak kihajt megint s akkor megint leány-
sorba lépsz. Leveledben örömöm telt. — **Mol-
nár Laci.** A »*Kis Lap*« m. heti számában
foglalt képen feltüntetett baglyok közül: az
innenső a *stryx flammata* vagyis *láng-bagoly*, a
másik a *stryx bubo* v. i. *füles-bagoly*, amit min-
den képes természet-rajzban megtalálhatsz. —
Merse Rózsika. A képrejtvényekből néhányat
kiválasztottam. — **Ida néni.** Merő szerencsés
véletlen, hogy még segíthettem a bajon. Az új
küldemény elolvasására a jövő héten kerül sor.
A már megjelent régiebb részletek beküldését
sürgetve kérem. — **Reitzer testy.** A kis lány
szerencsés felgyógyulása után szívesen látlak.

JÓTÉKONYSÁG.

*Arva- és Thuróc-z-vármegyei insé-
ges hazánkiai fölsegélésére küldöttek:*

Lázár Gyuri és Miklós gyűjtése 1 frt
40 kr., (Egyes adakozók: kis mama 20 kr.,
apa 20 kr., Margitka 10 kr., Jenő 20 kr.,
Weiszlovits József 20 kr., özv. Hennelné
20 kr., Pista, Gyuri és Miklós 30 kr.)
Lengyel Margit és Ilona 2 frt., Hirschler
Jolán gyűjtése 9 frt. (Egyes adakozók:
Schlesinger Erzsike, Anna és Henrik
3 frt., Berger Olga 2 frt., Hirschler Elek
és Rudi 1 frt., dr. Szabó Zsigmond 1 frt.,
Hirschler Viola, Györgyike és Katinka
2 frt.), Schlésinger Adrienne 3 frt.

Az *Ég áldása legyen a kegyes ada-
kozókon.* *Forgó bácsi*